

СЕКЦІЯ 3. ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ – ДЖЕРЕЛО ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНТРОЛЮ, АНАЛІЗУ ТА СТАТИСТИКИ

Безверхий К.В.,

к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування
Національної академії статистики, обліку та аудиту
(м. Київ)

ОСНОВНІ ПЕРЕВАГИ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах сьогодення все частіше виникає потреба в отриманні інформації про діяльність підприємства для прийняття відповідних управлінських рішень. Традиційна бухгалтерська звітність вже не надає повної та всебічної інформації про діяльність підприємства для потреб управління. Враховуючи передову зарубіжну практику звітування доцільно зупинитися на такому новому виді звітності як інтегрована, виділити її переваги перед традиційною бухгалтерською звітністю і на основі чого зробити висновок доцільності її впровадження у вітчизняну практику звітування українськими підприємствами.

Питання визначення переваг інтегрованої звітності підприємства піднімалося в працях А.І. Агеєва, О.В. Будько, Л. Ватсона (L. Watson), С. Вендрега (S. Wandrag), О.А. Винокурової, М. Вілліса (M. Willis), М.В. Галушкина, Л.Н. Герасимової, І. Деруна, Ю.В. Домашенко, П. Друкмена (P. Druckman), Н.С. Єригіної, О.В. Комірної, Р.О. Костирка, М. Крзуса (M. Krzus), О.П. Кундрі-Висоцької, Н.В. Малиновської, О.О. Осадчої, О.А. Романенко, Ф.Ю. Сафонової, Т.С. Сікорської, Д. Філіпса (D. Phillips), Дж. Фриеса (J. Fries) та ін. Не зменшуючи вагомості наукових напрацювань вищезазначених авторів, зауважимо, що питання комплексного аналізу переваг інтегрованої звітності не знайшли достатнього відображення в їх роботах.

Метою даного дослідження є аналіз переваг інтегрованої звітності з метою виділення її особливостей серед інших видів звітності для впровадження у вітчизняну практику звітування. Проведений огляд переліку переваг інтегрованої звітності підприємства в працях авторів дозволив виділити їх відповідні групи (рис. 1).

Рис. 1. Розподіл пропозицій авторів щодо переваг інтегрованої звітності підприємства

У своїх наукових дослідженнях більшість авторів виділяють в якості переваг інтегрованої звітності такі як: краще управління ризиками (47,06 %

джерел); вищий рівень довіри у відносинах із зацікавленими сторонами (35,29 %); краще розуміння працівниками бізнес-моделі і стратегії компанії, підвищена обізнаність щодо сталого розвитку (35,29 %); краще узгодження даних звітів з потребами інвестора (29,41 %); максимізація конкурентних переваг (29,41 %); можливість кращої взаємодії із стейкхолдерами (29,41 %); забезпечення можливості більш адекватної оцінки вартості підприємства і результатів його діяльності (29,41 %); краще управління різними капіталами (29,41 %); краще визначення можливостей, покращання іміджу компанії (23,53 %); підвищення рівня прозорості компанії (23,53 %); поліпшення звітності з питань сталого розвитку (23,53 %), що свідчить про важливість вказаних переваг інтегрованої звітності підприємства.

Проведене дослідження засвідчує, що менше уваги авторами приділяється таким перевагам інтегрованої звітності, як відображення взаємозв'язку між економічними, екологічними і соціальними показниками (16,75 %); доступність більш точних даних нефінансового характеру (16,75 %); можливість залучення більшого обсягу інвестицій (16,75 %); надання більш повної і достовірної інформації (16,75 %); дозволяє краще розуміти причинно-наслідкові зв'язки між фінансовою діяльністю і соціальною відповідальністю компанії (11,76 %); захист репутації (11,76 %); збільшення доступу до інформації із зовнішніх і внутрішніх джерел для розширення можливостей проведення аналізу (11,76 %); зменшення витрат на процес формування звітності (11,76 %); нові дані для потреб управління (11,76 %); підвищення лояльності персоналу (11,76 %); підвищення якості корпоративного управління (11,76 %); сприяння прийняттю мір для підвищення дохідності компанії у довгостроковій перспективі (11,76 %); стимулювання менеджерів і зовнішніх стейкхолдерів до більш ефективної оцінки, управління та аналізу інформації, яка представлена в звіті (11,76 %); ширша перспектива при розгляді діяльності компанії (11,76 %); врахування численних змін в корпоративній звітності (5,88 %); деофшери́зація економіки (5,88 %); зменшення витрат компанії (5,88 %); зниження рівня корупції (5,88 %); навчання специфічних груп стейкхолдерів (5,88 %); оперування показниками не тільки в грошовому, а й у натуральному вираженні (5,88 %); підвищення кредитного рейтингу (5,88 %); підвищення лояльності клієнтів (5,88 %); підвищення релевантності інформації, яка використовуваної в процесі прийняття рішень як менеджерами, так і зовнішніми стейкхолдерами (5,88 %); покращення відносин з державними органами (5,88 %); податкові та страхові пільги (5,88 %); скорочення викривлень, поданих у звіті (5,88 %); сприяння зменшенню викидів в атмосферу (5,88 %).

В процесі даного наукового дослідження проведено аналіз переваг інтегрованої звітності в порівнянні з традиційною бухгалтерською звітністю. Виділені переваги інтегрованої звітності свідчать, що даний вид звітності є актуальним напрямком розвитку вітчизняної практики звітування, який виведе його на якісно новий рівень, що дасть змогу

залучити іноземний капітал для сталого розвитку як країни в цілому, так і окремого підприємства, зокрема.

Наукова цінність дослідження полягає у подальшому розвитку інтегрованої звітності на основі виділення та узагальнення її переваг перед традиційною бухгалтерською звітністю з урахуванням міжнародної тенденції до формування інтегрованої звітності. Практична цінність даного дослідження полягає у популяризації інтегрованої звітності та імплементація її у вітчизняну практику звітування. Соціальна цінність проявляється у інформуванні та ознайомленні всіх потенційних укладачів та користувачів інтегрованої звітності з її перевагами.

Ільченко О.О.,

к.е.н., доцент

кафедри обліку та оподаткування,

Національної академії статистики, обліку та аудиту

ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ УСТАНОВ ТА ПІДПРИЄМСТВ, ЩО СТАНОВЛЯТЬ СУСПІЛЬНИЙ ІНТЕРЕС

Актуальність у тому, що з внесенням змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» зроблений поділ підприємств до їхньої значимості. Так з січня 2018 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до щодо удосконалення деяких положень» № 2164-VIII від 05.10.2017 року яким запроваджено термін «підприємства, що становлять суспільний інтерес, – підприємства, що становлять суспільний інтерес підприємства – емітенти цінних паперів, цінні папери яких допущені до торгів на фондових біржах або щодо цінних паперів яких здійснено публічну пропозицію, банки, страховики, недержавні пенсійні фонди, інші фінансові установи (крім інших фінансових установ та недержавних пенсійних фондів, що належать до мікропідприємств та малих підприємств) та підприємства, які відповідно до цього Закону належать до великих підприємств»). [1]

В той же час Законом України «Про інститути спільного інвестування» року передбачено:

- «інвестиційний сертифікат – цінний папір, емітентом якого є компанія з управління активами пайового інвестиційного фонду (далі – пайовий фонд) та який засвідчує право власності учасника пайового фонду на частку в пайовому фонді та право на отримання дивідендів (для закритого пайового фонду)» (стаття 1);

- «пайовий фонд – сукупність активів, що належать учасникам такого фонду на праві спільної часткової власності, перебувають в управлінні компанії з управління активами та обліковуються нею окремо від результатів її господарської діяльності.» (стаття 41)[2]